

კარლო კაჭარავა

სიმშვიდში

წვიმს.
ფიჭვები სიზმრებს ჰგვანან;
მათში სადღაც ნაგულისხმევია
ჩვენი დავინწყებული შეხვედრები
მას შემდეგ, რაც ერთმანეთს დავშორდით.
ესაა ხილული ხატი ჩვენი ოცნების,
რომლისკენაც ჩვენ დავკარგეთ გზა.
ღამეებში ჩვენს თვალებში ისმის ურთიერთობა:
ჩვენ არ ვიცით კიდევ სად და როდის შევხვდებით
მშვიდად წვიმს.
უყურე ამ ნათელ დავინწყებას,
დაბნეული ცხოვრების სევდა თვითგამართლებაა _
ვიღაცას ჩაესმის ისმიტოვებულ საძინებელში.

1985

ხანგრძლივი მოგზაურობა ღამეებს მიღმა.

ხანგრძლივი მოგზაურობა ღამეებს მიღმა.
ჩვენ ვეცემით,
მივფრინავთ,
თუ ვიმართებით:
ავტობუსში, ტრამვაიში, სიზმარში
მანქანის გასაჩერებლად აქნეული ხელით.
მე მიკვირს ყველაფერი,
რასაც უბრალოს ვეძახით.
ძილი, სარკმელში ყურება, პურის ღეჭვა,
გასაღებების დაკარგვა.
ჩვენი მეტყველების ხანგრძლივი,
უსასრულო წიგნი ყდაგაცვეთილი
ჩვენი ღარიბული, ან ზოგჯერ უკეთესი სამოსით.
ღალატით, როგორც ცხოვრების წესით,
სიცივეში ჩაის სმით.
საცხოვრებლებში დაფანტული ვკითხულობთ
და ერთმანეთს ვუამბობთ ნაკითხულს,
სხვა ქალაქებიდან ჩვენსკენ მომავალთ
ვატანთ მოკითხვას,
უკეთეს სურვილებს, ან ვიღაცას ვწირავთ
თითქოს უბოროტო შურისძიებით.

1989

ფსალმუნი

რადაცას ვიცავ დღეს — ეს ჩემი პანთეონია —
აქ არის ყველა ჩემი უსუსურება და მხოლოდ მარცხი.
მამავ! დამარცხება ერთადერთი გზაა შენსკენ
შენ არ გამიღიმებ პატიებისას !
ამგვარის წარმოდგენაც თავხედობაა ჩემგან,
მაგრამ როცა ხორცს ვეუფლები ვილაცის,
(ყოველთვის ტყუილის მეშვეობით)
როცა ქალურზე ვამონმებდი ჩემსას
და მუდამ ჩემს დანაშაულს ვგრძნობდი
და ვილაცას ავყავდი ბნელ სადარბაზოში
ჩემს მხრებზე თავისი ღარიბული სვიტრით —
როგორ გვიყვარდა ერთმანეთი
ჩემს კვალსაც ვხედავ ამ სოფლიურ გალერეაში
მდუმარე სიძველის ქუჩყად რომ უერთდება
საზოგადოდ ამოუცნობს.
ვხედავ ჩემი კვდომის სიძველედ იერქმნას
სახეცვლილ მწუხარებას
სიზმრებში სევდიანი შეხვედრების:
მამავ! ვამაყობ, რომ შვილი ვარ შენი
სადღაც ნაქცეული, არც მწუხარე, არც დაბნეული.
და ყოველთვის ის უნდა მეთქვა,
რის შესახებაც სდუმან
რაც მადლიერების გარეშე მიაქვთ —
სადღაც არა ერთი უფრო ყველა გზის მიღმა
სადაც თოვა, ან ტკივილი, ან ქვითინი მოღიმარისა
ლურჯ სახლებს შორის, ღამის იერს შემოუნახავს
ჩვენს მერე მოსულთ.
თუმცა თითქოს მათ ჩვენს შესახებ
არც ბევრი უნდა იცოდნენ. —
მაგრამ — ო, ხსოვნის ოქროვ!
ქრისტიანთა შორის კატაკომბების
ნათელმხილველნო,
მომავლის მოგონებათა მომავლის სევდის
თქვენს მერე ნუთუ ვინმემ უწყოდა —
არა თუ მეტი
ის მაინც რისკენაც თქვენც იზრდებოდით.
უკვე აქ ყოფნისას.
მე ვხედავ, ზღვაში ჩაძირულ ხმათა გვირგვინებს
მე ვხედავ, ხიდებზე მდგომთ განშორებისას
მე ვხედავ, ცალკე ოთახებში მოქვითინეთ.
მე ვხედავ სიზმართა მხილველთ
და მათ გამომშვიდობებას,
სადღაც რომელიღაც ნათელ სახლში
ყველანი თავს მოვიყრით ქარიან და უმთვარო ღამეს.
აქ ყველანი ერთად დავუცდით
მიტევების დღეს.

ზაფხულის ქარიანი ღამეები

მე ვკარგავ ამ სურვილს როგორც ღამეებს.

ვიღაც გრძელცხვირა ქალიშვილი თამაშით ცეკვავს რკინიგზაზე, მატარებელი შედის მასში, ისევე როგორც ნისლში. -

ამ მატარებელში შენ ზიხარ

მთვარეთა შორის მოგზაური.

ღარიბ, დამწვარ მინაზე, რომელსაც კიფერი აწერს: "ჩემი მინა".

მთვარის შესახებ კი პატარა ლუკა ცეცხლაძემ თქვა:

"თვითმფრინავს დიდი შუქი დარჩა ცაზე და ისე გაფრინდა"

ჯენი ჰოლზერმა თითქოს ჩვენს შორის თქვა:

"მიხსენით იმისაგან, რაც მინდა!"

ზაფხულის ქარი ვერცხლისფრად ელავს სახურავებზე.

ამ დროს ქუჩაში ჩვენ ვსვამთ კონიაკს ვიღაცის სადარბაზოსთან.

და ჩვენ გვგონია სასეირნოდ გამოყვანილი შოტლანდიური ნაგაზი ქუჩის პანორამა.

და სადღაც სარკმელთა მიღმა ჩაკეტილი ბედნიერება.

მაგრამ მე ვკარგავ ამ სურვილს.

როგორც ღამეებს,

ბოდვით, გინებით და წყევლით სავსე ღამეებს,

რომლებშიც საბოლოოდ იკარგება მეტყველების უნარი

და რჩება მხოლოდ მთვარისფერი მგლების ბალანი ზაფხულის ქარში.

მატარებელთათვის გამჭვირვალე მოცეკვავე პინოქქიო – ქალი

და ბებერი მემანქანე.

რომელმაც მატარებელი სხვა ვერცხლისფერ ალში უნდა გაატაროს.

1993

ჩემი ქუდი მთლიანად დასველდა და გაიყინა.

ჩემი ქუდი მთლიანად დასველდა და გაიყინა -

მე თავზე მეხურა კაშნე და ზემოდან -

(ძველი) გაყინული სისხლის ქუდი.

არბატზე მოდიოდა სველი თოვლი და

სამი მილიციონერი.

მე ვფიქრობდი: აჰა, შენი მემარცხენეთა ხელოვნების ოქრო,

რომლის შესახებ ლაპარაკობდი თბილისის ტელევიზიაში.

აჰა, არალეგალური ცხოვრების ჩრდილოური ხიბლი.

აი, მეტროს ის სადგური, სადაც გონის დაკარგვამდე გცემეს.

და საკუთარი სისხლის გუბეში მწოლიარეს

სამხრეთ კორეული ბათინკები გაგხადეს.

აი, მშვენიერი პატარა ქალი, რომელიც გავროშს ჰგავს

და გავროშით იცმევს,

მაშინაც, როცა თავის ვიდეო-არტს და სიყვარულს

აკეთებს.

აი ტრამვაი, რომლის სარკმლებიდანაც მხოლოდ

დათოვლილი სტრაგინო მოჩანს.

აი "ტვინ-პიკსი", "MTV", "სნიკერსი" და

"სტიმოროლი".

ნეტა როგორია შენი ახალი მითი, რომელსაც

თხზავ, როცა მეტროდან ამოსული

სიგარეტს უკიდებ

და დღისითაც ნათურებანთებულ ჭიხურებს

ათვალიერებ...

P. S. არავინ არაფერი არ იცის... ახალი მითი?

1993

არარესტავრირებადი ღამე

ისინი არ არიან: არც მუშები, არც ჯუჯები, არც "მოსსადის" ხალხი, არც ლოთები, არც ოლიმპიელები, არც ცენზორები, არც ოპერატორები, არც ბროკერები, არც ტაქსისტები.

მერე რა.

მერე რა რომ ხოცავენ.

მერე რა რომ ერთმანეთს უღიმიან.

მერე რა რომ უკრავენ.

მერე რა რომ თამაშობენ.

მერე რა რომ ათვალიერებენ.

მერე რა რომ ჭამენ.

მერე რა რომ იღვიძებენ.

არარესტავრირებად ღამეთა მიღმა.

ვარდისფერი ფაიფურის გემით დახატული ღრუბლების ფონზე.

დეკადენტი პოეტები თხზავენ მანერულ გარდაცვალებებს

ამ მოვლენებზე ბევრად უფრო ადრე.

იქ, სადაც ერთმანეთს ხვდებიან და შორდებიან: ბროკერები, ტაქსისტები და მოჩვენებები.

რადგან არავის არ უნდა მუქი იისფერი მაიმუნები, რომლებსაც ძინავთ.

არავის არ უნდა თქვენი საინფორმაციო პროგრამა.

არავის არ უნდა თქვენი კომენტარი, თქვენი ზრუნვა,

თქვენი დაინტერესება.

თქვენი ხმა.

რადგან:

ეს ასოციალურია და ამორალური.

ეს აბსურდულია და საეჭვო.

ეს დამთრგუნველია და უნიჭო.

ეს გაუმართლებელია, ეს უშნოა, ეს მარტივია.

შენ

დაგესიზმრა ყველა ის გაზეთი, რომელიც ოდესმე წაგიკითხავს.

შენ

დაგესიზმრა ყველა შენი საუბრე.

1992

სიყვარული

ეს იყო ძალიან დიდი სიყვარული.

იმდენად ამაღელვებელი, რომ შეუძლებელია კარგად დამთავრებულიყო;

ქალმა მას დაურეკა, რომელიღაც საბჭოთა ქალაქის ფოსტიდან,

მძიმე, შავი ტელეფონით.

ეს იყო ზამთარში და სარკმელებს მიღმა თოვდა.

მისი ხმის გაგონებაზე კაცმა წერა შეწყვიტა

და სიგარეტს მოუკიდა,

თუმცა ამის კეთებისას

ყურმილი კინალამ ხელიდან გაუვარდა.

ისინი ლაპარაკობდნენ იმდენად გულწრფელად,

რომ თითქოს ერიდებოდნენ ერთმანეთს.

ისინი ლაპარაკობდნენ მოსალოდნელ შეხვედრაზე,

მაგრამ არ უწყოდნენ,

რომ თვითმფრინავი, რომლის ფრენაც თოვლის გამო გადაიდო

ვერასოდეს აიღებდა გეზს სხვა ათასწლეულებისაკენ-

უფრო წინ – წარსულში, თუ უკან- მომავლისაკენ.

ისინი ველარასოდეს ნახავენ ერთმანეთს

და თოვლიც ასე ველარასდროს იქნება მხოლოდ თოვლი.

1990

იმედი

არსებობს იმედიც, რომელიც აქ ნიშნავს
მძინარე ქალისა და კაცის ერთ ვიწრო სანოლში ჩხუბს
და ერთმანეთის ფლობა მხოლოდ მორიგი შეურაცხყოფაა
ან მხოლოდ ჩვევა.

ღმეები, რომლებიც ყოველთვის ერთნაირია,
როგორც უსიზმრო ძილის მიღმა
ქარიანი სარკმელი
მარტო მძინარის.

მე ვაბრუნებ ტელეფონის გადადებულ ყურმილს თავის ადგილზე
და იმედად მოჩანს მხოლოდ სასონარკვეთილი ჯანყი
პათეტიკური ამოძახილით,
რომელიც არ ისმის.

ფიქრი ჩამოთვლისას
ვარკვლავებო, ვარსკვლავებო,
ცის და შურნალების, როკის ჰიტების, გალერეების.
პურო, პურო,

ღარიბი მაგიდის ან ტყვეობის, ან გასტრონომების და საბავშვო ბაღის
მამავ, მამავ ჩვენო !

რამდენჯერ დამციერბით მოკლულო, დაღლილო სნეულით და მერეც მოიმედევ.

სიამაყევ,
მხატვრის, ბირგადირის, დედისა და დაბრუნებულის
სიამაყევ,
ისევ და მრავალჯერ უარყიფილის.

1992

შენ დაიბადე ფოთის ელევატორთან

შენ დაიბადე ფოთის ელევატორთან ნიკო ნიკოლაძის ქალაქში.

გვერდით ოთახში ეკიდა აკაკი წერეთლის ღიმილი ცუდ რეპროდუქციაზე.
შენი კუთვნილი, მათ შემდეგ მოსულმა, შენმა უკვდავმა ბაბუებმა შეჭამეს.

რომლებიც დღესაც ჭამენ და ხორციან საჭმელს

შენზე სადღეგრძელოებს აყოლებენ.

შენ გასწავლიდნენ ცოტა ზრდილობას, ცოტა კეთილგონიერებას, უფრო მეტად ტყუილს,
და მაღალფარდოვნებას, მაღალფარდოვნებას, მაღალფარდოვნებას.

რომლითაც უნდა მოკლა, რომლითაც უნდა ილოცო, რომლითაც უნდა დასცინო,

რომ უკვდავ ბაბუათა სუფრასთან გელირსოს ლუკმა –

და არა ნახევრადმშიერთა პური – ფურაჟი.

შენ არ უნდა იოცნებო მაღაროზე, სადაც იპოვი რამეს.

შენ სხვას უნდა წაართვა უკვდავი წინაპრების სახელით,

რადგან წინაპრებშიც არიან უკვდავნი და მკვდარნი.

როგორც ჩანს მიხვდი, რომ ეგნატე წინოშვილი,

გიორგი ქუჩიშვილი, კოტე კაპანელი, ვალერიან გაფრინდაშვილი,

შალვა კარმელი და ტიციანი

შენი წინაპრები არ უნდა იყვნენ.

შიმშილით კვდომა სამარცხვინოა ღვთისმშობლის ქვეყანაში.

შალვა ქიქოძის “ქორწილი გურიაში” აქ არ დახატულა.

“იმერეთი დედაჩემი” ერთი საწყალი მოხუცი ქალია, რომელიც სადღაც ქსოვს.

მისი გახსენება მხოლოდ ბაბუათა სუფრაზეა კარგი.

მაღალფარდოვნებით, მაღალფარდოვნებით, მაღალფარდოვნებით.

იმ სიტყვებით, რომლებიც არ იცოდა სპირიდონ მცირიშვილმა.

იმ სიტყვებით, რომლებიც ცუდად ესმოდათ ილიას,

გაბრიელს, მოჭამაგირე პოეტს

შენ დაიბადე ფოთის ელევატორთან.

შენ დაიბადე ზღვასთან.

შენ დაიბადე პალიასტომთან, ღარიბი ექიმის გვამთან,

რომანტიკულ მეძავთან,

ბულვარის ფოტოგრაფთან, იაფ სასადილოში, რომელიც დღეს სამოთხედ ჩანს.

რომელიც დღეს მართლა იავნანა ნახევრადმშიერთა მოხეტიალე გუნდებისათვის.

სიზმარში შენ გინახავს ტოლსტოი, შვარცნეგერი, ბიოლი და ცოტა გარსია

ლორკაც.

იქ, სადაც არ ისვრიან შენი სამშობლო აღარაა.

“მამავ, მამავ, მომეცი ცოტა ფული და ხეტიალის უნარი და ნუ დაივიწყებ დასავლეთ საქართველოს წვიმიან სასაფლაოებს. ჩემს ცას, რომელსაც მთელი ცხოვრება მართმევინ ჩემიანები”
შენ ეს არ გითქვამს, შენ არ გძინავს, შენ თოფით იცდი შენ მეზაჟე ხარ.

1990

მე ვიჯექი უცნაურ რესტორანში

მე ვიჯექი უცნაურ რესტორანში, გარშემო უამრავი რამ მეხვია:

ვინ არიან ისინი? მუსიკოსები? ბავშვები?

მუშები თუ ანგელოზები?

მე ისევ მიკვირს, თუ არადა, მაშ რატომ ვყვები?

ვინ არიან ისინი? ფრინველები? მსახიობები?

პოლიციელები?

ჰკითხეთ თქვენს გულს. -

- სად არის ჩემი გული?

კინომაქმანები, დაჟანგული ქვიშა, ვიღაც ღამისკენ აქნეული ხელით.

მშვიდობით, ძილში მიტოვებულ სიზმრებო.

მატარებლებში, ძველ ბინებში, წიგნებში, საბნებქვეშ,

კინოთეატრებში - თოვლთა მიღმა.

ჩემს დივანზე ალბათ მოჩვენებას სძინავს

და შენი ღამე მას არ უღიმის.

რკინიგზის ანგელოზი თოვლს მისდევს.

მეტაფიზიკური პოლიციელი ღამეში ცეკვავს თეთრი დათვივით.

მძიმე მთვარის ქვეშ.

ასე სრულდება კვირა დღე. პროლეტარი ბალერინას ძილში.

მისი ბესტსელერი დღეს ე. თ. ა. ჰოფმანის ზღაპრებია.

ხვალ ცუდი ბრაზილიური დეტექტივი.

კროიცბერგში დასიზმრებული სტუდენტი არ ჰგავს მინის მიღმა

გადაგდებულ ღამეს.

ა. ბ. კაზარესი.

1992

ერთი თვით აღრე

პური, ანგელოზი, თანხლება.

გრძელი მშვიდობიანი წვიმები.

წერილები, ისევ სიზმრები. შემოდგომა, რომელიც ძალიან ღამაზი იყო სადღაც ფინეთში.

ზღვები, რომლებსაც შენ იხსენებ ღამით დასაძინებლად წასვლის წინ.

თეთრი კონვერტი.

მარკა: სინიორელის პორტრეტით.

მწუხარება არა შეტყობინება,

ან მისი მიღება განშორების, ველარ შეხვედრის შიშით.

არამედ სხვა: სადღაც არყოფნა

და შეგუების წყნარი სიხარული.

ნავსადგური,

სანაპიროზე წყნარი ხეტიალისას

ის არ ფიქრობს.

ფრინველები. წვიმები.

ხსოვნაში არ არსებობს განურჩევლობა.

1987